

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СЕРЕДНЯ ОСВІТА. ІСТОРІЯ, ПРАВОЗНАВСТВО

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація: Магістр середньої освіти зі спеціалізації "Середня освіта. Історія, правознавство"

Професійна кваліфікація: Вчитель історії, правознавства закладу загальної середньої освіти для старших класів та профільної школи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки

Голова Вченої ради

Цьось А. В.

(протокол № 7 від « 29 » червня 2021 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2021 р.

Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ

наказ № 28 від « 19 » червня 2021 р.

Луцьк – 2021

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який на основі Закону України «Про освіту», Національної рамки кваліфікації регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки магістрів у галузі знань 01 «Освіта. Педагогіка» спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)».

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки фахівця в галузі знань галузі знань 01 «Освіта. Педагогіка»

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою ВНУ імені Лесі Українки у складі:

- 1.Шульги Світлани Анатоліївни, доктора історичних наук, доцента кафедри всесвітньої історії та філософії;
- 2.Хлібовської Ганни Миколаївни, кандидата історичних наук, доцента кафедри всесвітньої історії та філософії;
- 3.Ткачука Анатолія Петровича, кандидата історичних наук, доцента кафедри всесвітньої історії та філософії;
4. Пришляка Володимира Васильовича, кандидата історичних наук, доцента кафедри археології, давньої та середньовічної історії України;
5. Кінд-Войтюк Наталії Василівни, кандидата історичних наук, доцента кафедри археології, давньої та середньовічної історії України.

Рецензії та відгуки роботодавців, стейкхолдерів:

- 1.
- 2.

Освітня програма погоджена вченою радою факультету (Протокол № від 2021 р.), схвалена науково-методичною комісією факультету (№ від 2021 р.) та затверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (№ від 2021 р.).

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженим Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 014 «Освіта. Історія»

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський) ступінь вищої освіти
Освітня кваліфікація	Магістр середньої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)».
Професійна кваліфікація	Вчитель історії, правознавства закладів загальної та середньої освіти старшої та профільної школи
Офіційна назва освітньої програми	«Середня освіта. Історія, правознавство»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	
Мови викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://vnu.edu.ua/uk
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Метою ОПП «Середня освіта. Історія, правознавство» є підготовка фахівця у галузі загальної середньої та профільної освіти, учителя історії та правознавства, здатного до застосування компетентнісного підходу у здійсненні професійної діяльності на основі інноваційних методик та форм навчання, досягнень історичної, правничої, педагогічної наук, підготовленого до розв’язання педагогічних та дослідницьких проблем.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 01 Освіта Спеціальність – 014 Середня освіта (Історія). Спеціалізація Загальна підготовка (), професійна підготовка (). Нормативні навчальні дисципліни – , дисципліни вільного вибору студента – . Практична підготовка – .
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма є прикладною, орієнтованою на підготовку і здобуття компетентностей вчителя історії і правознавства закладів загальної середньої та профільної та освіти, фахової передвищої освіти, організатора освітнього-

	виховного процесу на засадах сучасних досліджень у галузі історії, правознавства та педагогіки.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 014 «Середня освіта (Історія)» з наданням фахових компетентностей для історії України, всесвітньої історії та правознавства закладів загальної профільної середньої освіти та фахової передвищої освіти. Ключові слова: історія України, всесвітня історія, правознавство, інноваційні методики навчання, загальна середня та профільна середня освіта, фахова передвища освіта.
Особливості програми	Програма орієнтується на підготовку вчителя закладів загальної середньої освіти старшої та профільної (академічного та професійного спрямування, професійних ліцеїв) школи, фахової передвищої освіти з фаховою науковою та методичною підготовкою, готового до здійснення освітнього процесу з історії та правознавства із застосуванням інноваційних методик та форм навчання, вмотивованого вчителя - організатора профільного навчання історії та правознавства, фасилітатора освітнього процесу.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сфери працевлаштування випускників ОПП: у закладах загальної середньої освіти (на рівні профільної середньої освіти) та закладах фахової передвищої освіти на посадах вчителів та викладачів, професійно-технічної освіти на основі загальної середньої освіти. Відповідно до національного класифікатора професій : 3340 Лаборант (освіта); 3340 Викладач стажист; 2455.2 Методист культурно-освітнього закладу; 2352 Інспектор з навчальної, виховної, методичної роботи, виробничого навчання і початкової військової підготовки; 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти; 1229.6 Керівник гуртка. Місце працевлаштування: 1) заклади освіти: - вчитель історії, правознавства та суспільних дисциплін в закладах загальної середньої освіти, профільної середньої освіти, фахової передвищої освіти, професійно-технічної освіти; - керівник шкільного музею, краєзнавчого гуртка; 3) культурно-освітні заклади: методист. 4) органи місцевого самоврядування: методист, консультант.
Подальше навчання	Набуття освіти за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Навчання та отримання вищої кваліфікацій у системі післядипломної освіти або через

	самоосвіту. Здобуття загальних та фахових компетентностей, необхідних для професійної діяльності у закладах вищої освіти у галузі освіта/педагогіка та гуманітарні науки
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація традиційних (лекції, практичні, самостійні заняття), дуальної, дистанційної форм навчання та самоосвіти в студентоцентричному освітньому просторі, набуття практичних навичок педагогічної та наукової діяльності через виробничі практики.
Оцінювання	Оцінювання здійснюється за накопичувальною 100-бальною шкалою та шкалою ECTS. Форми оцінювання: поточний контроль (усний, письмовий, тестування); підсумковий контроль – заліки, іспити (письмові, усні, тестування). Публічний захист випускної кваліфікаційної роботи.
6 –Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і практичні проблеми, пов'язані із навчальним, психолого-педагогічним та методичним забезпеченням освітніх потреб здобувачів у процесі навчання історії та правознавства в старшій та профільній школі
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки, ідентифікувати себе як громадянина України; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, поважати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина України. 2. Здатність поважати, зберігати загальнолюдські та національні цінності і досягнення, національну ідентичність, усвідомлювати культурну самобутність і різноманітність; здатність взаємодіяти в мультикультурному середовищі. 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою, цінувати мовну різноманітність. 4. Здатність розпізнавати, осмислювати, вирішувати проблеми у складних психолого-педагогічних ситуаціях та соціальних умовах; виявляти толерантності та уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати. 5. Здатність організовувати безпечне середовище для здобувачів освіти; здатність діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації, булінгу. 6. Здатність працювати в команді, толерувати думку «іншого/іншої», зрозуміло і недвозначно доводити свою ідею та нести за неї відповідальність; здатність виважено комунікувати в різних середовищах, працювати в одній команді.
Фахові компетентності (ФК)	1. Здатність спілкуватися державною мовою, вести конструктивну дискусію; висловлювати думку в усній і

	письмовій формі; поважати індивідуальні мовні особливості учнів/учениць. здобувачів середньої освіти ? 2. Здатність розуміти і пояснювати історичні концепції та правові засади державотворення і формування правової системи; виявляти фахові знання в галузі історії та правознавства, проблемах правничої та історичної науки. 3. Здатність до аналізування, узагальнення історичних процесів і явищ, їх причин та факторів, сутності та змісту, окреслювати наслідки та значення на засадах критичного мислення. 4. Здатність розпізнавати та оцінювати правові процеси та явища, знання основних засад законодавства України щодо захисту прав людини та дитини. 5. Здатність формувати вміння учнів/учениць аналізувати, анотувати, коментувати історичні та правничі джерела, наукові дослідження; розвивати і поглиблювати навички критичного мислення. 6. Здатність вільно оперувати історичної та правничою термінологією, психолого-педагогічними та методичними поняттями та термінами. 7. Здатність оперувати знаннями хронології, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами і процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, історичному просторі та природньому середовищі. 8. Здатність проводити наукові, педагогічні дослідження в галузі історії та правознавства, педагогічних технологій, генерувати нові ідеї; діяти вмотивовано та автономно. 9. Здатність до практичного застосування здобутих знань з історії, правознавства; самокритично, інноваційно та раціонально організовувати науковий, навчально-методичний та виховний процес на основі компетентнісного підходу; виявляти ініціативу та оцінювати зроблене. 10. Здатність до пошуку, аналізу, оцінювання інформації з різних джерел; до використання в професійній діяльності інформаційних та комунікаційних технологій. 11. Здатність володіти традиційними та інноваційними формами, технологіями, методиками навчання історії та правознавства; знання методів організації навчального процесу, неформальної та інформальної освіти; знання та застосування правових, етичних, організаційних основ керівництва учнівським колективом. 12. Здатність цілеспрямовано та ефективно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, розуміти освітній процес як співпрацю на паралелі «учитель-учень-батьки-соціум»; формувати в учнів/учениць самооцінку та мотивацію до навчання, ціннісні ставлення до оточуючих та до себе. 13. Здатність до формування та реалізації власної траєкторії професійного зростання, усвідомлення соціальних функцій вчителя; здатність учитися вчитися, ставити цілі і мотивувати себе; здатність навчатися протягом життя.
--	--

7 – Програмні результати навчання

- 1.Знати основні факти, події, явища української та всесвітньої історії, встановлювати зв'язки між суспільними процесами, явищами, подіями світової та вітчизняної історії, прослідковувати визначальні процеси у закордонному українському соціумі, оцінювати сучасні історичні та державотворчі процеси, прогнозувати їх розвиток; подавати оцінку історичних подій та історичних постатей, співзвучну цінностям та уявленням відповідного часу чи відповідної групи людей, толерувати загальнолюдські цінності та зберігати національну ідентичність.
- 2.Використовувати у професійній діяльності основні концепції вітчизняної та світової історії, аналізувати їх; розрізняти типи і види історичних, педагогічних джерел та джерел права, володіти методами їх пошуку та критичного аналізу.
- 3.Оперувати понятійно-категоріальним апаратом сучасної історичної, правничої та педагогічної наук, послуговуватися в професійній діяльності науковою термінологією, визначати та застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ.
4. Орієнтуватися в історичному часі та просторі, вибудовувати історичні події та процеси у хронологічному порядку, виявляти взаємозв'язки між процесами минулого та нині.
5. Розуміти і презентувати у процесі навчання та практичної діяльності здобувачам освітніх послуг державотворчі та правотворчі процеси в суспільстві, оперувати знаннями основ правознавства та правової культури у реалізації та захисті прав дитини в Україні та світі.
6. Володіти та поєднувати традиційні педагогічні технології і методики навчання історії та правознавства з практикою інноваційної педагогічної діяльності, розробляти та презентувати новітні методики, форми, технології навчання; передбачати напрямки та результати освітнього процесу, орієнтованого на формування компетентностей з історії та правознавства.
7. Володіти засобами організації та мотивації науково-пошукової діяльності учнів/учениць у галузі історії, правознавства, методики навчання історії, краєзнавчого спрямування; володіти методами репрезентації результатів досліджень.
8. Знання змісту, організації, правових та етичних засад керівництва освітніми процесами в закладах загальної середньої освіти на основі компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу.
9. Вміння навчати учнів методами самооцінювання, аргументації власної позицію, формулювання власних припущень щодо явищ, процесів, подій, осіб; розвивати критичне мислення.
10. Створювати умови для інтеграції дітей з особливими освітніми потребами у освітній простір, дотримуватися принципів дитиноцентризму та цінностей людини, її життя та здоров'я, володіти методиками інклюзії.
11. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, пропонувати навчальні проекти, презентації та проводити їх публічний захист.
12. Формувати середовище для толерантного і конструктивного спілкування учнів/учениць на актуальні суспільні-політичні та правознавчі теми з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.
13. Володіти основними компонентами педагогічної культури вчителя, формувати власний комунікативний стиль педагогічної співпраці. Демонструвати професійний розвиток впродовж життя, учитися вчитися, ставити цілі і їх досягати.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<i>100 % науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання навчальних дисциплін за ОПП мають наукові ступені.</i>
Матеріально-технічне	<i>Використання достатньої кількості аудиторій, в тому</i>

забезпечення	<i>числі з мультимедійним обладнанням, комп'ютерних класів, спеціалізованих кабінетів, фондів Музею археології та Музею етнографії Волині та Полісся при ВНУ імені Лесі Українки.</i>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<i>Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle, ресурсів бібліотеки, офіційного сайту ВНУ імені Лесі Українки та авторських розробок науково-педагогічних працівників.</i>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<i>Регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 р., Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу СНУ імені Лесі Українки від 2 жовтня 2017 р. На основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та університетами України.</i>
Міжнародна кредитна мобільність	<i>Регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки від 2 жовтня 2017 р. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів.</i>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<i>Не ведеться</i>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д (номер п/п)	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
OK1	Сучасні методи навчання	4	екзамен
OK2	Конфліктологія та девіантологія	3	залік
OK3	Наукова комунікація іноземною мовою	3	залік
OK4	Правова система незалежної України: генеза, зміст, перспективи розвитку	5	екзамен
OK5	Конституційно-правові засади забезпечення освітньої діяльності в Україні	3	залік
OK6	Вчитель історії та правознавства в умовах Нової української школи	4	залік
Цикл професійної підготовки			

OK7	Українці в зарубіжжі	4	екзамен
OK8	Історія сучасної цивілізації: війни, революції, збройні конфлікти	4	екзамен
OK9	Методика навчання правознавства	4	екзамен
OK10	Українське державотворення у XX-XXI ст. : ідеї та практика	4	екзамен
OK11	Радянський тоталітаризм: генеза та функціонування	4	екзамен
OK12	Методика навчання історії у закладах загальної та профільної середньої освіти	4	екзамен
OK13	Історія міжнародних відносин	4	екзамен
OK14	Полікультурність в сучасному світі	4	залік
OK15	Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти	6(3+3)	залік (1, 2 семестри)
OK16	Переддипломна практика	3	залік
OK17	Випускна кваліфікаційна робота	3	Захист випускної кваліфікаційної роботи
Загальний обсяг обов'язкових компонент		90 кредитів	
Цикл вибірових дисциплін			
OK18	Вибіркова дисципліна 1	4	Залік
OK19	Вибіркова дисципліна 2	4	Залік
OK20	Вибіркова дисципліна 3	4	Залік
OK21	Вибіркова дисципліна 4	4	Залік
OK22	Вибіркова дисципліна 5	4	Залік
OK23	Вибіркова дисципліна 6	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		24 кредити	
Загальний обсяг освітньої програми		90 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

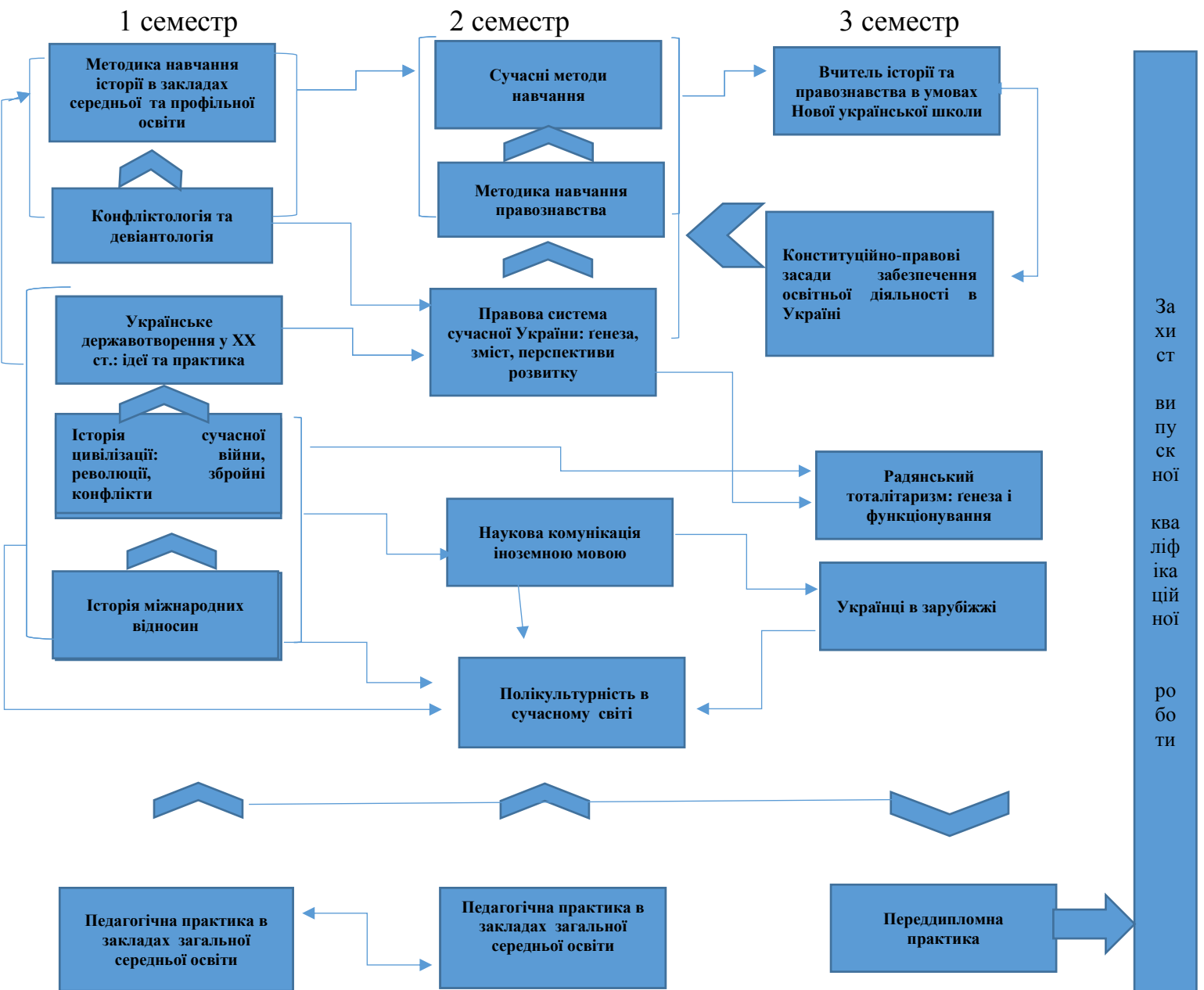
ОК -

Блоки ОК -

Зв'язки -

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестация здійснюється у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи.

4. Матриця відповідності загальних компетентностей (ЗК) компонентам освітньо-професійної програми

ОК/ЗК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6
ОК 1	+	+		+		+
ОК 2		+			+	+
ОК 3		+	+			+
ОК 4	+	+		+		
ОК 5	+	+		+	+	
ОК 6	+	+		+	+	+
ОК 7	+	+	+	+		+
ОК 8	+	+	+	+		+
ОК 9	+	+		+	+	
ОК 10	+	+				+
ОК 11	+	+	+	+	+	+
ОК 12	+	+		+		+
ОК 13	+	+	+	+		+
ОК 14	+	+	+	+		+
ОК 15	+	+		+		+
ОК 16		+	+	+		

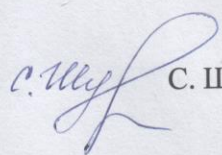
5. Матриця відповідності фахових компетентностей (ФК) компонентам освітньо-професійної програми

ОК/ФК	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК 10	ФК11	ФК12	ФК13
ОК 1	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 2	+								+		+	+	+
ОК 3	+					+				+			+
ОК 4	+			+	+	+		+	+				+
ОК 5	+			+	+	+		+	+				+
ОК 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 7	+	+				+	+	?		+			
ОК 8	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+
ОК 9	+	+		+	+	+		+	+	+			+
ОК 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ОК 11	+	+	+	+	+	+	+	+		+			
ОК 12	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 13	+	+	+	+	+	+	+	+		+			
ОК 14	+		+		+	+	+	+		+		+	+
ОК 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 16	+	+	+	+		+	+	+	+	+			

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної
програми**

ОК/ПРН	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ОК1	+	+	+	+		+	+		+	+	+		+
ОК2								+	+	+	+	+	+
ОК3	+	+	+		+	+					+	+	+
ОК4	+	+	+		+	+	+		+		+	+	
ОК5	+	+	+		+	+		+	+		+	+	
ОК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК7	+	+	+	+	+		+				+	+	
ОК8	+	+	+	+			+				+	+	
ОК9	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК10	+	+	+	+	+		+		+		+	+	
ОК11	+	+	+	+	+		+		+		+	+	
ОК12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК13	+	+	+	+			+		+		+	+	
ОК14	+	+	+	+			+				+	+	+
ОК 15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 16	+	+	+	+	+	+					+	+	

Гарант освітньої програми

С. Шульга